

1 MANRESA 1975 L'ANY DE LA MORT DEL DICTADOR ELS PRECEDENTS

El 20 de novembre del 1975 va morir el dictador Franco. A Manresa, les activitats dels barris i entitats, dels moviments obrers i dels partits catalanistes clandestins i les darreres actuacions repressives del règim van marcar aquell any.

Quins en foren els precedents? Un cop superats els anys més negres de misèria i repressió, del 1939 al 1959, Manresa i el Bages des del 1960 al 1974, com també Catalunya, aprofitaren la lleugera tolerància de la dictadura que volia congraciarse amb una Europa occidental espantada per la consolidació del comunisme a l'Est i també en molts dels nous estats descolonitzats. Alhora, l'arribada del turisme, juntament amb un desenvolupament industrial retardat i un primer accés a la societat de consum (electrodomèstics, cotxe...) van anar acompanyats d'una florida d'iniciatives culturals en català: creació d'Òmnium Cultural, noves editorials que publicaven multitud d'assajos i novel·les, discogràfiques que difonien el boom de la Nova Cançó i cantants que es prodigaven en recitals arreu del país. Entitats manresanes com els centres excursionistes, CineClub, l'escoltisme, els esplais o les agrupacions folklòriques, també contribuïen a l'activisme cívic.

Als inicis de la dècada del 1970, als barris de la ciutat, fruit de moviments reivindicatius per a la seva millora, apareixen les primeres gestores d'associacions de veïns. I arran del Judici de Burgos a militants bascos (tardor de 1970) es produïren les primeres concentracions. També es bustiaren octavetes sobre el significat de l'Onze de Setembre o el Primer de Maig. S'organitzaven en la clandestinitat alguns partits polítics: PSUC, Unió Socialista del Bages, PSC, PSAN, CDC, UDC, Partit Carlí, que, juntament amb entitats i gent d'Església, conflüen en l'Assemblea del Bages fundada el març de 1971 a l'església de Camps, amb el

següent programa: Llibertats i drets, Amnistia, Estatut d'Autonomia com a pas a l'exercici del dret d'autodeterminació; i solidaritat amb els pobles ibèrics. En aquest període hi hagué un increment de les lluites obreres al si de moltes empreses per les millores laborals; i des de la clandestinitat s'acabaren ocupant llocs de representació del Sindicat vertical únic.

La repressió franquista s'exercia sistemàticament, prohibint actes, censurant cançons, posant multes i detenint persones. I molts cops amb tortures i presó, com es trobaren diversos militants vinculats al moviment obrer, a l'Assemblea de Catalunya o al Comitè de Solidaritat (1973).

▲ 20 de novembre de 1975. Portada del diari Manresa: «Franco ha muerto».
ARXIU COMARCAL DEL BAGES

▲ 24 de novembre de 1975. Crònica al diari Manresa de l'enterrament de Franco i de la proclamació de Joan Carles com a rei jurant els principis del Movimiento Nacional.
ARXIU COMARCAL DEL BAGES

